

การดำเนินการทางวินัยเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่น ที่มีใช้ฐานทุจริตต่อหน้าที่

นางสาวจิตติมา เกียนมิตรภาพ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ที่ตั้งขึ้นมาเพื่อปฏิบัติภารกิจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อกล่าวหาใดมีมูลความผิดทางวินัย คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะส่งรายงานและความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลต่อไป ที่ผ่านมามีข้อถกเถียงเกี่ยวกับอำนาจการชี้มูลความผิดทางวินัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จนกระทั่งศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ในการชี้มูลความผิดทางวินัยเฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่เท่านั้น การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษในความผิดทางวินัยฐานอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลเป็นคำสั่งลงโทษที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการที่ ก.พ.ค. ได้ใช้ข้อเท็จจริงในการวินิจฉัยเช่นเดียวกันกับผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษดังกล่าว คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน จึงเพิกถอนคำสั่งที่ลงโทษตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ซึ่งคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่ออกมาภายหลังได้วินิจฉัยในแนวทางเดียวกัน^๑ จากคำพิพากษาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผู้บังคับบัญชาในการดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ที่ถูกคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลในความผิดฐานอื่น ดังนั้น ผู้เขียนเห็นว่า ควรศึกษาเพื่อหาแนวทางปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่นที่ไม่ใช่ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ เพื่อมิให้คำสั่งลงโทษดังกล่าวถูกเพิกถอน

จากการศึกษาคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดและความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ชี้มูลความผิดทางวินัยในความผิดฐานอื่นที่มีใช้ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. พบว่า คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดได้วางแนวคำวินิจฉัยเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการชี้มูลความผิดทางวินัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยพิจารณาจากบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒^๒ แล้ว เห็นว่า ข้อกล่าวหาที่อยู่ในอำนาจไต่สวนและการพิจารณาของ

^๑ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๓๗/๒๕๕๘, พ.บ.๘/๒๕๖๑, พ.บ.๑๐/๒๕๖๑, พ.บ.๑๓/๒๕๖๒

^๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๑๔ (๓) คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ไต่สวนและวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่รัฐใดกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง

มาตรา ๘๘ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับคำกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๘๔ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง ภายหลังจากพิจารณาแล้ว มาตรา ๙๑ บัญญัติว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วมีมติว่า ข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลให้ข้อกล่าวหาอันนั้นเป็นอันตกไป ข้อกล่าวหาใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ามีมูลความผิดให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ (๑) ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๒ (๒) ถ้ามีมูลความผิดทางอาญา ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๓

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมเท่านั้น เนื่องจากองค์ประกอบและโทษเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา จึงเป็นมูลความผิดทางอาญา ส่วนความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ถือเป็นมูลความผิดทางวินัย ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดวินัยเฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่เท่านั้น การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยในความผิดฐานอื่นเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ชี้มูลดังกล่าว จึงไม่ผูกพันผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาจะถือเอารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนไม่ได้ ผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการสอบสวนทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนก่อน จึงจะพิจารณา ลงโทษได้ การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษโดยไม่ได้ดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน คำสั่งลงโทษดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษดังกล่าว

ส่วนคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีความเห็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีชี้มูลความผิดทางวินัยไว้ ตามความเห็นเรื่องเสร็จที่ ๑๒๒๒/๒๕๕๙ และความเห็นเรื่องเสร็จที่ ๓๗๖/๒๕๖๒ สรุปได้ว่า มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะส่งผลให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้นั้น มติดังกล่าวต้องปรากฏมูลความผิดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และแม้ว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕^๓ จะกำหนดเพิ่มเติมให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยในความผิดที่เกี่ยวข้องกันไว้แล้วก็ตาม แต่ต้องเป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนและวินิจฉัยในการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ซึ่งเป็น ๓ ฐานความผิดหลักที่กฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการเสียก่อน คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงจะสามารถ

มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง ในกรณีมีมูลความผิดทางวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดแล้วมีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดได้กระทำความผิดวินัย ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่ารายงาน เอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ แล้วแต่กรณี

^๓ มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๔) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ไต่สวนและวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นซึ่งมิใช่บุคคลตาม (๒) หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกองร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมหรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับต่ำกว่าที่ร่วมกระทำความผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว หรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการด้วย ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ดำเนินการกับความผิดอื่นที่เกี่ยวข้องกันกับการกระทำความผิดนั้นในคราวเดียวกันได้ จากข้อเท็จจริงที่หาหรือในกรณีนี้ ปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ได้มีมติชี้มูลของผู้ถูกกล่าวหาในการกระทำความผิดใน ๓ ฐานความผิดหลักที่เป็นอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่มีอำนาจชี้มูลในความผิดฐานอื่นได้ ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหา จึงมีหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๙๐ และมาตรา ๑๐๐^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่จะต้องพิจารณาดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาต่อไป ส่วนการพิจารณาลงโทษทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาได้แค่ไหน เพียงใดนั้น ก็ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับระยะเวลาในการดำเนินการในกรณีนี้ด้วย

เมื่อพิจารณาจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังกล่าวแล้ว ภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว ผู้เขียนเห็นว่า แนวทางที่ผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการพลเรือนที่ถูกคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูล มี ๓ แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ ๑ กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลในการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่

เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ได้รับรายงานการชี้มูลผู้ถูกกล่าวหาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ผู้บังคับบัญชาจะพิจารณาลงโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาโดยนำเรื่องดังกล่าวเข้า

^๔ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๙๐ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ทราบโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้โดยเร็วด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

มาตรา ๑๐๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดซึ่งออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกจากราชการว่าขณะรับราชการได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใด อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา ก่อนออกจากราชการว่า ในขณะที่รับราชการได้กระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกล่าวหา หรือฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา หลังจากที่ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการแล้ว ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการ สืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่า ผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ สำหรับกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง จะต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์การพิจารณาอุทธรณ์ คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์การตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือ มีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพราะเหตุกระบวนกรดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติ แล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้คงโทษ

อ.ก.พ. ที่มีอำนาจพิจารณาตามมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับข้อ ๕๘ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ทั้งนี้ ผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการสั่งลงโทษตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูล ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งผู้บังคับบัญชามีอำนาจพิจารณาได้เฉพาะระดับโทษเท่านั้น ทั้งนี้ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ๒/๒๕๕๖

แนวทางที่ ๒ กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลในการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ รวมทั้งชี้มูลความผิดฐานอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย แบ่งเป็น ๒ ช่วง คือ

การชี้มูลภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และชี้ความผิดฐานอื่นรวมมาด้วย ผู้บังคับบัญชาไม่สามารถลงโทษความผิดฐานอื่นได้ เนื่องจากตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ชี้มูลได้เพียงความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเท่านั้น ผู้บังคับบัญชาจึงลงโทษทางวินัยผู้ถูกกล่าวหาในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ได้เพียงฐานเดียว

ส่วนการชี้มูลภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ นั้น เนื่องจากพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้มีอำนาจในการชี้มูลความผิดที่เกี่ยวข้องได้ในการกระทำคราวเดียวกัน ถือเสมือนเป็นกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท ดังนั้น หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและความผิดฐานอื่นรวมมาด้วย ในการกระทำคราวเดียวกัน เช่น ชี้มูลความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ และความผิดฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาต้องสั่งลงโทษตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดทั้ง ๒ ฐาน โดยดำเนินการตามแนวทางที่ ๑

แนวทางที่ ๓ กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลในการกระทำความผิดฐานอื่น โดยไม่มีความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่

สำหรับประเด็นนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังโต้แย้งคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดและความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่วินิจฉัยว่า การชี้มูลในการกระทำความผิดฐานอื่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการโดยไม่มีอำนาจหน้าที่ มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าว จึงไม่ผูกพันผู้บังคับบัญชา และผู้บังคับบัญชาไม่สามารถนำรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยเพื่อลงโทษผู้ถูกชี้มูลได้ ซึ่งในประเด็นนี้ยังถือเป็นข้อโต้แย้งกันอยู่ แต่ทั้งนี้ ผู้เขียนเห็นว่า เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บังคับบัญชาสามารถพิจารณาโทษผู้กระทำผิดวินัยในความผิดฐานอื่นที่ไม่ใช่ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลมาได้ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องดังกล่าวจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ถือเสมือนได้รับรายงานตามมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบ

ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ก่อนที่จะพิจารณาความผิดและสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาต่อไป เนื่องจากหากรอให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยใหม่ภายหลังจากที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษแล้ว อาจจะพ้นระยะเวลาที่จะสามารถดำเนินการโดยเฉพาะการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการที่ออกจากราชการไปแล้วได้

ข้อเสนอของผู้เขียนข้างต้น เป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าในปัจจุบันพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศใช้บังคับแล้ว แต่จากการศึกษาเปรียบเทียบหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๔) กับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๘ (๒)^๕ แล้ว พบว่า หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ของกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ มีความคล้ายคลึงกัน ดังนั้น ประเด็นเรื่องหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยก็ยังคงจะถูกโต้แย้งอยู่ คงต้องรอความชัดเจนในการตีความอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ในเรื่องดังกล่าวจากองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณา ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า เพื่อมิให้เกิดปัญหาการตีความและปัญหาในทางปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาควรมีการทบทวนบทบาท อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับการชี้มูลความผิดทางวินัยให้มีความชัดเจนต่อไป

เผยแพร่ในเว็บไซต์ ก.พ.ค. (<http://mspc.ocsc.go.th>) เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

คลังความรู้ > บทความ > บทความอื่น ๆ

<https://mspc.ocsc.go.th/2020/02/การดำเนินการทางวินัยเมื่อคณะกรรมการ-ป-ป-ช-ชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่นที่มีไขฐานทุจริตต่อหน้าที่>

^๕ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๒๘ (๒) บัญญัติว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจ ได้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่